

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 90

din 28 ianuarie 2020

Prin Raportul nr. 19-4318, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor privind controlul tematic efectuat la parchetele de pe lângă judecătorii și tribunale din cadrul Ministerului Public privind modul de instrumentare a cauzelor având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane.

În aplicarea Hotărârii nr.703 din 06 august 2019 a Secției pentru procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, s-a dispus efectuarea unui control tematic la parchetele de pe lângă judecătorii și tribunale privind modul de instrumentare a cauzelor având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane.

Obiectivele controlului tematic au fost următoarele: 1. verificări privind cauzele având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor, sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane, aflate în lucru la data de 6 august 2019 vizând primirea, înregistrarea și repartizarea cauzelor penale; ritmicitatea actelor de urmărire penală și modul de efectuare a actelor procesuale de către procurori, personal sau prin delegare, respectiv a modului de respectare a dispozițiilor procurorului de către lucrătorii de poliție judiciară investiți prin delegare; 2. analiza

principalilor indicatori statistici, vizând activitatea desfășurată în dosarele penale având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor, sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane, în semestrul I 2019 comparativ cu semestrul I 2018; 3. respectarea dispozițiilor art. 64 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările ulterioare, în soluționarea, în perioada 1 ianuarie 2018 la zi, a dosarelor penale având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor, sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane; 4. incidența dispozițiilor privind prescripția răspunderii penale la soluționarea în perioada 1 ianuarie 2018 la zi, a dosarelor penale având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor, sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane; 5. plângerile formulate în temeiul art. 336-339 din Codul de procedură penală împotriva soluțiilor adoptate în perioada 1 ianuarie 2018 la zi, în dosarele penale având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor, sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane.

La efectuarea controlului au fost avute în vedere: Regulamentul privind normele de efectuare a lucrărilor de inspecție aprobat prin Ordinul Inspectorului șef nr. 136/11.12.2018; Dispozițiile înscrise în Regulamentul de ordine interioară al parchetelor aprobat prin Ordinul nr. 529/C/21 februarie 2007 al Ministrului Justiției; Dispozițiile art. 9-18 din Ordinul comun al Ministerului Public și Ministerul Administrației și Internelor nr.12/C/2014 - 56/2014, pentru aprobarea Normelor metodologice privind înregistrarea, evidența unitară, circuitul sesizărilor penale și coordonarea administrativă a activităților dispuse organelor de poliție de către procuror; Dispozițiile înscrise în Codul penal și Codul de procedură penală; Dispozițiile înscrise în Legea nr.304/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare și nr. 303/2004 rep.

Analizând Raportul nr. 19-4318/2019 al Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru procurori reține următoarele:

În dosarele privind infracțiunea de omor sau alte infracțiuni contra vieții, prevăzute de art.188-191 din Cod penal, urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către

procuror, în conformitate cu dispozițiile art.56 alin.3 lit. b din Codul procedură penală și art. 324 din Codul de procedură penală.

Codul de procedură penală prevede la art. 324 alin.3 că „în cazurile în care procurorul efectuează urmărirea penală, poate delega, prin ordonanță, organelor de cercetare penală, efectuarea unor acte de urmărire penală.”

Se mai constată și că, în cazul infracțiunii de lipsire de libertate prevăzută de art. 205 alin. 1-3 din Codul penal, cu excepția alin. 4, în baza art. 56 alin. 1 din Codul de procedură penală, activitatea de urmărire penală se realizează de organele de poliție judiciară, împrejurare în care procurorul conduce, supraveghează și controlează nemijlocit activitatea organelor de cercetare penală, în conformitate cu prevederile art. 300 – 303 din Codul de procedură penală.

Secția pentru procurori reține că ritmicitatea actelor de urmărire penală presupune efectuarea acestora la intervale de timp regulate, în concordanță cu specificul fiecărei cauze. Legislația penală nu stabilește un termen în cadrul căruia trebuie efectuată urmărirea penală, dar din examinarea dispozițiilor legale ce definesc contestația privind durata procesului penal, rezultă existența unui termen, după a cărui depășire, se poate analiza eventuala incidență a elementelor legale prevăzute de art. 488 ind. 5 alin. 2 din C.p.p., privind aprecierea caracterului rezonabil al duratei unei proceduri judiciare.

Astfel, art. 488 ind.1 alin.3 lit. a din codul anterior indicat, prevede că se poate introduce contestație privind durata procesului penal la instanța competentă, numai după cel puțin un an de la începerea urmăririi penale, pentru cauzele aflate în cursul urmăririi penale.

Totodată, chiar în situația efectuării cu ritmicitate a activităților de urmărire penală, din motive obiective, poate exista o prelungire a procedurilor judiciare.

Conform art. 64 alin. 4 din Legea nr. 304/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, lucrările unui procuror pot fi trecute altui procuror în următoarele situații: a) suspendare sau încetarea calității de procuror, potrivit legii; b) în absența sa, dacă există cauze obiective care justifică urgența și care împiedică rechemarea sa; c) lăsarea cauzei în nelucrare în mod nejustificat mai mult de 30 zile.

Secția pentru procurori observă că din datele statistice puse la dispoziție de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin adresa nr. 2113/C/2019 din data de 29.08.2019, completată ulterior, la data de 06 august 2019 rezultă că erau înregistrate 88 dosare penale având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor, sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane, distribuite astfel: PCA Alba Iulia - 2 dosare; PCA Bacău - 6 dosare; PCA Brașov - 3 dosare; PCA București - 13 dosare; PCA Cluj - 11 dosare; PCA Constanța - 5 dosare; PCA Craiova - 12 dosare; PCA Galați - 1 dosar; PCA Iași - 8 dosare; PCA Oradea - 4 dosare; PCA Pitești - 2 dosare; PCA Ploiești - 7 dosare; PCA Târgu-Mureș - 6 dosare; PCA Timișoara - 8 dosare.

În fapt, la data de 06.08.2019, pe rolul unităților de parchet de pe lângă judecătoriile și tribunalele menționate în cuprinsul raportului, figurau înregistrate un număr total de 66 cauze penale având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane (cele 22 de cauze raportate inițial, fie nu fac obiectul controlului, deoarece faptele investigate nu sunt în contextul sesizării dispariției de persoane, fie au fost înregistrate după data de 6.08.2019).

Din cele 66 cauze, 18 sunt la urmărire penală proprie și au ca obiect infracțiunea de omor, iar 48 dosare penale sunt la supravegherea cercetărilor penale și vizează infracțiunile de lipsire de libertate/ ucidere din culpă, toate faptele fiind investigate în contextul dispariției de persoane. Cele mai multe din aceste cauze sunt cu autori necunoscuți.

Majoritatea dosarelor penale ce au făcut obiectul controlului s-au format ca urmare a plângerilor penale formulate de persoane fizice, preponderent de membrii familiei sau reprezentanții legali ai celor dispăruți.

Activitățile de urmărire penală realizate fie de procurori, fie de organele de poliție, conform competenței, sau în baza ordonanțelor de delegare, au fost efectuate de regulă ritmic, în cauzele penale reliefate în cuprinsul raportului.

Secția pentru procurori reține că principala cauză a prelungirii procedurilor judiciare, în majoritatea cauzelor ce au făcut obiectul controlului, o constituie imposibilitatea identificării autorilor infracțiunilor investigate și/sau neobținerea de

informații, date, cu privire la identitatea acestora, deși s-a desfășurat un probatoriu de cele mai multe ori complex și complet. În majoritatea dosarelor în care se efectuează urmărirea penală proprie, procurorii au emis ordonanțe de delegare a organelor poliției judiciare pentru efectuarea actelor de cercetare penală necesare soluționării cauzei. Termenele de realizare a activităților dispuse prin ordonanțele de delegare au fost stabilite prin menționarea datei. Izolat au fost identificate ordonanțe de delegare în care nu au fost stabilite termene pentru realizarea activităților de urmărire penală.

Secția pentru procurori va aproba propunerile formulate de către inspectorii judiciari în urma efectuării controlului, pentru înlăturarea disfuncționalităților și prevenirea riscurilor, respectiv:

1. Efectuarea periodică de către procurorii cu funcții de conducere a unor controale a dosarelor ce fac obiectul prezentelor verificări și monitorizarea permanentă a modului în care procurorii efectuează urmărirea penală ori exercită supravegherea cercetărilor penale în aceste cauze, pentru evitarea situațiilor de prelungire nejustificată în timp a soluționării acestora.

2. Procurorii care efectuează urmărirea penală proprie sau supraveghează activitatea de cercetare penală a organelor de poliție judiciară a dosarelor având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor sau alte infracțiuni contra vieții, vor urmări ca acestea să continue activitățile specifice pentru descoperirea autorilor, sens în care vor verifica stadiul cercetărilor cel puțin o dată pe semestru.

3. În exercitarea atribuției de control a activității organelor de poliție judiciară, procurorii vor stabili termene în ordonanțele de delegare și vor urmări respectarea dispozițiilor și a termenelor stabilite.

4. Realizarea la nivelul conducerii fiecărui parchet a unor întâlniri cu organele de poliție judiciară ce dețin funcții de conducere, în vederea identificării și implementării unor măsuri de natură să conducă la reducerea duratei procedurilor desfășurate în cauzele având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor sau alte infracțiuni contra vieții.

Pentru considerentele anterior arătate, în conformitate cu dispozițiile art. 40) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările

și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Aprobă Raportul Inspecției Judiciare nr.19 - 4318, ca urmare a verificărilor efectuate în cadrul controlului tematic la parchetele de pe lângă judecătorii și tribunale din cadrul Ministerului Public privind modul de instrumentare a cauzelor având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor sau alte infracțiuni contra vieții, fapte investigate în contextul sesizărilor unor cazuri de dispariție de persoane.

Art.2 – Aprobă propunerile formulate de Inspecția Judiciară, respectiv:

1. Efectuarea periodică de către procurorii cu funcții de conducere a unor controale a dosarelor ce fac obiectul prezentelor verificări și monitorizarea permanentă a modului în care procurorii efectuează urmărirea penală ori exercită supravegherea cercetărilor penale în aceste cauze, pentru evitarea situațiilor de prelungire nejustificată în timp a soluționării acestora.

2. Procurorii care efectuează urmărirea penală proprie sau supraveghează activitatea de cercetare penală a organelor de poliție judiciară a dosarelor având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor sau alte infracțiuni contra vieții, vor urmări ca acestea să continue activitățile specifice pentru descoperirea autorilor, sens în care vor verifica stadiul cercetărilor cel puțin o dată pe semestru.

3. În exercitarea atribuției de control a activității organelor de poliție judiciară, procurorii vor stabili termene în ordonanțele de delegare și vor urmări respectarea dispozițiilor și a termenelor stabilite.

4. Realizarea la nivelul conducerii fiecărui parchet a unor întâlniri cu organele de poliție judiciară ce dețin funcții de conducere, în vederea identificării și implementării unor măsuri de natură să conducă la reducerea duratei procedurilor desfășurate în

6/7

cauzele având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate, omor sau alte infracțiuni contra vieții.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Dată în București, la data de 28 ianuarie 2020

Vicepreședinte,
Procuror Tatiana TOADER